

Bemalingen

Wat met het water?

Op vrijwel elke bouwwerf is een tijdelijke bemaling noodzakelijk. Door het grondwaterpeil kunstmatig te verlagen of het overtollige water over te pompen, is het mogelijk de bouwwerken in droge omstandigheden uit te voeren. Maar waar blijf je met het opgepompte water? Veel te vlug wordt ervoor gekozen de drainage naar de riolering af te leiden. Dit heeft niet alleen een negatieve invloed op de plaatselijke waterhuishouding, bovendien is het in veel gevallen zelfs illegaal. In deze folder vind je alvast duidelijke richtlijnen over wat te doen met je bemalingswater.

Bemalingen.
Wat met het water?

GRONDWATER, DEEL VAN EEN ECOSYSTEEM

Een (bron)bemaling is altijd een rechtstreekse ingreep op de grondwaterspiegel. Je gaat namelijk het grondwater wegpompen en daardoor het niveau verlagen. Grondwater is één van de voornaamste peilers van een ecosysteem. Het is bepalend voor de omstandigheden in de wortelzone van de vegetatie en voor de stabiliteit van de bodem. Het verlagen van de grondwaterspiegel betekent dus het onttrekken van water uit de wortelzone, wat nefaste gevolgen kan hebben voor de vegetatie.

Vijvers en plassen kunnen droog getrokken worden, waardoor de aquatische fauna en flora afsterven. Bovendien kan je door een bemaling ook de grondstabiliteit van de omgeving beïnvloeden, vaak met ongewenste verzakkingen tot gevolg. Turflagen kunnen bijvoorbeeld definitief inknikken. Om deze en nog veel meer redenen is het plaatsen van een (bron)bemaling geregeld door het Vlaamse Reglement betreffende de Milieuvergunning (Vlarem).

INFILTRATIE

Vlarem omschrijft dat “het grondwater dat onttrokken wordt bij bronbemalingen, in zoverre dit met toepassing van beste beschikbare technieken mogelijk is, zoveel mogelijk terug in de grond moet worden ingebracht buiten de onttrekkingszone. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van infiltratieputten, -bekkens of -grachten.”

Bemalingswater moet dus zo veel mogelijk lokaal terug infiltreren in de bodem, zodat de grondwaterspiegel opnieuw wordt verrijkt. Op deze manier breng je met de bemaling de minste schade toe aan de lokale waterhuishouding.

AFVLOEIING

Als lokale infiltratie om zuiver technische redenen niet mogelijk is, raadt Vlarem aan het opgepompte water te laten afvloeien naar het dichtstbijzijnde regenwaterstelsel, tenminste voor zover “de infiltratie of de lozing van het opgepompte grondwater geen wateroverlast voor derden veroorzaken.”

Aquafin NV
Dijkstraat 8
2630 Aartselaar

03 450 48 48
www.aquafin.be

LOZING OP DE RIOLERING

Enkel als bovenstaande oplossingen niet haalbaar zijn, bijvoorbeeld door het veroorzaken van wateroverlast voor derden, dan biedt Vlarem nog een laatste alternatief: lozing op de openbare riolering. Hier dien je echter rekening te houden met een kritische waarde van $10\text{m}^3/\text{u}$. Zolang dit debiet niet overschreden wordt, is een lozing op de riolering legaal. Pomp je echter meer dan $10\text{m}^3/\text{u}$ op en is de riolering aangesloten op een rioolwaterzuiveringsinstallatie, dan mag je enkel lozen als je hiervoor een schriftelijke toestemming van Aquafin hebt bekomen.

De hoeveelheden en samenstelling van het bemalingswater kunnen namelijk aanleiding geven tot problemen met het halen van de zuiveringsnormen, uitspoeling van slib, aanzanding in de riolering of werking van overstorten. Daarom zal Aquafin elke aanvraag afzonderlijk onderzoeken om in te schatten wat de gevolgen van de lozing kunnen zijn op het stelsel en op het zuiveringsproces. Op basis hiervan zal Aquafin de kost berekenen die aan de lozer zal worden doorgerekend.

Concreet betekent dit dat voor lozingen van meer dan $10\text{m}^3/\text{u}$, de heffingsformule wordt toegepast voor het berekenen van de verwerkingskosten. Indien op de rioolwaterzuiveringsinstallatie waarop de bemaling is aangesloten, specifieke ingrepen noodzakelijk zijn om de normen te behalen, worden ook deze bijkomende exploitatiekosten doorgerekend aan de lozer. Aquafin zal een aanvraag enkel positief adviseren als de lozer bereid is deze verwerkingskost te betalen.

EEN LOZING AANVRAGEN

Voor het verkrijgen van een toelating van Aquafin, dien je het aanvraagformulier op de website van Aquafin in te vullen (www.aquafin.be > Infrastructuur en Milieu > Bemalingen). Je kan ook het Support Center telefonisch contacteren op 03 450 48 48.

Toelating van Aquafin verplicht als:

- lozing op de riolering
- riolering aangesloten op een rioolwaterzuiveringsinstallatie
- meer dan $10\text{m}^3/\text{u}$

Ik ben reeds in orde want ik heb een toelating van de gemeente.

Heb ik voor een lozing op een regenweerafvoerleiding ook een toelating van Aquafin nodig?

Vroeger had ik geen toelating nodig. Waarom is dit nu plots wel het geval?

Welke kosten kan Aquafin doorrekenen voor de lozing van bemalingswater?

Hoe worden de verwerkingskosten berekend?

MEEST GESTELDE VRAGEN

Elke bemaling in het kader van bouwkundige werken moet gemeld worden bij de gemeente, aangezien het een meldingsplichtige inrichting betreft. Voor lozingen van bemalingswater in de openbare riolering is echter ook een toelating nodig van de exploitant van de rioolwaterzuiveringsinstallatie. In Vlaanderen is dat Aquafin. Volgens de wettelijke bepalingen is er enkel een toelating nodig voor volumes hoger dan 10 m³/u die geloosd worden in openbare rioleringsinstallaties aangesloten op een rioolwaterzuiveringsinstallatie.

Indien de lozing gebeurt op een regenweerafvoerleiding of een andere afvoer uitsluitend bestemd voor regenwater, is er geen toelating van Aquafin nodig.

Sinds 1999 is steeds een toelating van Aquafin nodig. De meerkosten ten gevolge van overtredingen werden echter gedragen door het Vlaamse Gewest. Nu zijn de overheid en Aquafin overeengekomen dat de extra kosten zullen worden doorgerekend aan de lozer, aangezien die de extra kosten veroorzaakt. Positief gevolg is dat exploitanten van bronbemalingen pro-actief worden aangemoedigd om oplossingen te zoeken om het bemalingswater te laten infiltreren of af te voeren naar oppervlaktewater in plaats van te lozen op de openbare riolering. Als er toch in de riolering geloosd wordt zonder toestemming, dan is Aquafin gemachtigd de gemaakte verwerkingskosten terug te vorderen van de lozer.

Hoewel bemalingswater nauwelijks of geen bijkomende vuilvracht met zich meebrengt, impliceert de verdunning toch een meerkost voor Aquafin. Enerzijds moet het water verpompt worden naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie en tussen de verschillende installatieonderdelen. Anderzijds krijgen de rioolwaterzuiveringsinstallaties normen opgelegd die een zeker verwijderingspercentage van de vuilvracht vereisen. Verdunning van het afvalwater verhoogt de kosten om dit verwijderingspercentage te behalen.

Het bijkomend debiet kan trouwens ook een ecologische impact hebben. Als de bergingscapaciteit van het rioleringsstelsel wordt ingenomen door het bemalingswater, dan zal het teveel aan water uit het stelsel ontsnappen via overstorten, die meestal rechtstreeks in het oppervlaktewater terecht komen.

De werkelijke kost van een lozing is afhankelijk van de locatie en de omstandigheden van de lozing. De berekening is dan ook zeer complex. Daarom wordt de vergoeding berekend overeenkomstig de heffingsformule, dezelfde formule die ook wordt toegepast voor lozingen van bedrijfsafvalwater en die beschreven staat in de milieuwetgeving (meer info: www.heffingen.be).

Indien op de rioolwaterzuiveringsinstallatie chemicaliën worden toegepast om te corrigeren voor verdund afvalwater, wordt eveneens een specifieke exploitatiekost doorgerekend.